

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-11803

Chișinău

23 octombrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, aprobat în ședința Guvernului din 23 octombrie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 43.4/2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare nr. 43.4/2024 (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 26 file și în limba rusă – 28 file);
3. Nota de fundamentare (10 file);
4. Avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (50 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (10 file);
6. Rapoartele Ministerului Justiției (3 file);
7. Declarația de compatibilitate și avizul repetat (16 file);
8. Analiza impactului de reglementare; extrasul din procesul-verbal nr. 42 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 07.11.2023; expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (23 file);
9. Sinteza (29 file);
10. Procese-verbale ale ședinței interministeriale (7 file);
11. Tabele de concordanță (119 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

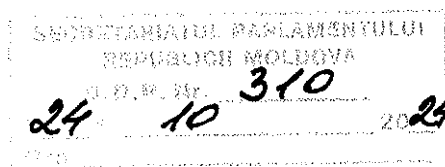
Lilia DABIJA

Ex. Snejana Novac,
tel: 022 250 234

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

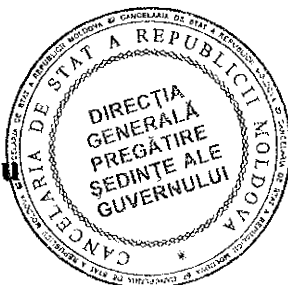
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 43.4/2024

Extras din procesul-verbal nr.43 (pct.4)
al ședinței Guvernului din 23 octombrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 23 octombrie 2024

Decizia protocolară nr.43.4/2024

Proiect

UE

L E G E

privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune:

art. 1-5; art. 6 alin. (1) și (2); art. 7 alin. (2)-(4); art. 8 alin. (1), alin. (3); art. 9; art. 10 alin. (1); art. 11, 12 și 13; art. 14 alin. (1); art. 15, 16 și 17; art. 18 alin. (1); art. 21 alin. (1); art. 22 alin. (1), alin. (3) și (4); art. 23; art. 24-27; art. 28 alin. (1)-(5) și alin. (7); art. 29 și 30; art. 31 alin. (1)-(4); art. 32, 33 și 34; art. 35 alin. (4); art. 37 alin. (1) și (2); art. 39 alin. (2); art. 40 și 41; art. 42 alin. (1) și (2), art. 49 și Anexa I din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie 2013, CELEX: 32013R1379, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 508/2014 și (UE) nr. 1379/2013 în ceea ce privește măsurile specifice de atenuare a impactului epidemiei de COVID-19 în sectorul pescuitului și acvaculturii;

art. 1 alin. (1); art. 2 alin. (1), alin. (4) și (5) lit. (c), (e) și (g); art. 3; art. 4 alin. (1) pct. 3, 25, 28 și 30; art. 27 alin. (1); art. 34 alin. (1), (3)-(6); art. 35 alin. (1)-(3); art. 36 alin. (1)-(3); art. 43 alin. (2) și (3); art. 44 alin. (2); art. 45 alin. (1) și (2) și art. 51 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie 2013,

CELEX: 32013R1380, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2022/2495 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare

(1) Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură stabilește cadrul juridic general privind:

- a) organizarea și administrarea sectorului acvaculturii;
- b) organizarea cercetării științifice, dezvoltarea tehnologică și inovarea sectorului acvaculturii;
- c) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, comercializate pe piața Republicii Moldova;
- d) prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat.

(2) Prezenta lege se aplică persoanelor juridice care se ocupă cu activitățile de creștere, selecție și reproducere a peștelui, prin aplicarea tehnologiilor specifice sectorului.

Articolul 2. Scopul și obiectivele

(1) Scopul prezentei legi este consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice și economico-juridice favorabile unei dezvoltări durabile a sectorului acvaculturii, care să asigure:

- a) creșterea producției de pește în exploatațile piscicole, prin aplicarea unor tehnologii moderne și performante;
- b) ameliorarea și perfecționarea speciilor, liniilor și crosurilor de pește existente în Republica Moldova;
- c) sporirea calității și a competitivității produselor prelucrate din pește și promovarea acestora pe piața internă și cea externă;
- d) susținerea fermierilor și operatorilor în ceea ce privește implementarea tehnologiilor performante și a proiectelor inovative în sector.

(2) Obiectivele prezentei legi sunt:

- a) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- b) exploatarea, refacerea și menținerea obiectivelor acvatice pentru creșterea peștelui, prin popularea/repopularea acestora cu specii de pește productive, de o valoare mai mare, pentru obținerea unei producții piscicole competitive și de calitate;
- c) organizarea funcționării sectorului acvaculturii prin prisma protecției de mediu sustenabile pe termen lung, într-o manieră consecventă cu obiectivele de realizare a beneficiilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă care contribuie la aprovizionarea populației cu produse din acvacultură;

d) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură eficient, transparent, cu respectarea condițiilor concurențiale echitabile pentru toate produsele pescărești și de acvacultură;

e) remedierea deficiențelor legate de transparența și stabilitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură pe întregul lanț de producție și procesare a peștelui;

f) crearea unor condiții viabile și competitive, din punct de vedere economic, pentru industria de producere și prelucrare a peștelui și produselor pescărești;

g) promovarea dezvoltării unor activități sustenabile în sectorul acvaculturii;

h) colectarea datelor din sectorul acvaculturii, transparența prelucrării acestora la nivel regional și local;

i) furnizarea informației corecte pentru consumatori, prin intermediul marcajului și etichetării produselor.

Articolul 3. Principiile politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură este ghidată de următoarele principii:

a) definirea clară a responsabilităților la toate nivelurile, regional și național;

b) luarea în considerare a particularităților regionale prin intermediul unei abordări regionalizate;

c) stabilirea măsurilor în conformitate cu cele mai bune avize științifice disponibile;

d) elaborarea politicilor pe termen lung;

e) implicarea corespunzătoare a părților interesate, în toate etapele, de la conceperea măsurilor și până la punerea lor în aplicare;

f) responsabilizarea administrațiilor publice centrale de specialitate implicate;

g) consecvența cu alte politici;

h) utilizarea evaluărilor de impact, după caz;

i) contracararea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat;

j) organizarea colectării datelor din sector și transparența prelucrării acestora la nivel regional și local, cu implicarea tuturor autorilor implicați (instituțiile științifice corespunzătoare, asociațiile de profil, autoritățile administrației publice locale ș.a.).

Articolul 4. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

a) *acvacultură* – creșterea sau cultivarea de organisme acvatică, prin utilizarea unor tehnici destinate creșterii productivității acestora peste capacitatea naturală, în bazine naturale sau artificiale, în care organismele respective rămân

proprietatea unei persoane fizice sau juridice pe întreaga perioadă a creșterii și cultivării, până la recoltare;

b) *activitate de pescuit* – activitatea legată de localizarea și capturarea peștelui, remorcarea, tractarea și ridicarea capturii la bord, transferarea și plasarea peștelui în cuști pentru transportare sau îngrișare și debarcarea peștelui și a produselor pescărești;

c) *operator* – persoană juridică ce operează sau deține o unitate care desfășoară oricare dintre activitățile legate de etapele lanțurilor de producție, prelucrare, comercializare, distribuție și vânzare cu amănuntul a produselor pescărești și de acvacultură;

d) *organizații de producători* – organizațiile de producători din pescuit și acvacultură și asociațiile acestora, create la inițiativa producătorilor de produse pescărești sau de acvacultură, în scopul de a reprezenta interesele și preocupările membrilor dintr-un anumit domeniu sau sector și recunoscute în conformitate cu art. 23;

e) *organizații interprofesionale* – organizațiile de operatori înființate la inițiativa operatorilor de produse pescărești și de acvacultură, recunoscute în conformitate cu art. 24;

f) *pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat* – activitățile de pescuit desfășurate de către navele de pescuit aflate sub jurisdicția unui stat, fără permisiunea statului în cauză sau în contradicție cu legislația acestuia, care nu au fost declarate sau care au fost declarate în mod eronat, desfășurate în zonele cu stocuri de pești pentru care există măsuri de conservare aplicabile zonei respective, într-o manieră care contravine măsurilor de conservare aplicate;

g) *resurse biologice vii de apă dulce* – specii acvatice vii de apă dulce, disponibile și accesibile pentru pescuit sau acvacultură.

Capitolul II ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ

Articolul 5. Competențele autorității administrației publice centrale pentru agricultură

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură are următoarele atribuții:

a) elaborează și asigură implementarea politicilor pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;

b) asigură compatibilitatea reglementărilor naționale cu cele ale Uniunii Europene în domeniile creșterii, reproducerii și organizării pieței produselor pescărești;

c) coordonează aplicarea tehnologiilor biologice de reproducere și creștere a peștelui în exploatațiile zootehnice;

- d) elaborează modelele registrelor de evidență a exploatațiilor și ale altor documente tipizate ce vizează sectorul acvaculturii;
- e) asigură asistență tehnică producătorilor și/sau procesatorilor pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Articolul 6. Competențele altor autorități publice și instituții

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru protecția mediului este responsabilă de gestionarea și protecția resurselor de apă, de administrarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului și are următoarele atribuții:

- a) elaborează politica statului în domeniul creării și protecției bazinelor acvatice naturale;
- b) elaborează politici de management integrat al resurselor de apă;
- c) exercită, prin intermediul autorității pentru controlul protecției mediului, supravegherea de stat asupra respectării prevederilor actelor legislative în obiectivele acvatice piscicole naturale.

(2) Autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor are următoarele competențe:

- a) efectuează autorizarea/înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici și eliberează autorizația sanitară veterinară, în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;
- b) elaborează, în colaborare cu alte autorități abilitate, cadrul legal în domeniul sănătății și protecției animalelor de acvacultură cultivate în heleșteie sau bazine artificiale;
- c) efectuează recunoașterea și inspectarea unităților de reproducere artificială și de selecție a animalelor acvatice și ține evidența lor, în conformitate cu prevederile Legii zootehniei nr. 213/2022;
- d) colectează și analizează date pentru a permite caracterizarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra siguranței produselor pescărești proaspete, refrigerate și procesate.

(3) Instituțiile științifice de profil:

- a) participă la elaborarea documentelor de politici pentru dezvoltarea sectorului de acvacultură;
- b) determină direcțiile de cercetare și efectuează cercetări științifice în domeniul conservării și restabilirii resurselor biologice acvatice;
- c) elaborează recomandări științifice și metode de restabilire, protecție și conservare a resurselor biologice acvatice;
- d) colectează și analizează date pentru a permite caracterizarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra heleșteielor pentru producerea peștelui;

e) emite avize științifice în domeniul exploatării heleșteilor și calității apei pentru creșterea peștelui.

Articolul 7. Competența autorității administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale:

a) asigură implementarea politicii de stat în domeniul protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice din raza lor teritorială;

b) organizează elaborarea și realizarea programelor locale, stimulează, după măsura capacităților și resurselor disponibile, efectuarea lucrărilor de reconstrucție a obiectivelor acvatice piscicole, proprietate a unităților administrativ-teritoriale, pentru restabilirea resurselor biologice acvatice;

c) contribuie la instruirea și sensibilizarea populației în problemele protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice.

Capitolul III

ADMINISTRAREA SECTORULUI ACVACULTURII

Articolul 8. Organizarea acvaculturii sustenabile

(1) Acvacultura Republicii Moldova cuprinde toate activitățile pentru producerea produselor piscicole în medii acvatice naturale sau artificiale, gestionate și amenajate cu acordul proprietarului sau administratorului acestora.

(2) În scopul dezvoltării acvaculturii sunt întreprinse măsuri pentru valorificarea tuturor amenajărilor piscicole, oricare ar fi proprietarul sau administratorul acestora.

(3) Folosirea apei pentru activitatea de acvacultură în amenajările piscicole se face în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011.

(4) Autoritățile administrației publice centrale și locale încurajează operatorii din sectorul acvaculturii în ceea ce privește accesul la ape și spații din bazinele naturale, inclusiv prin amplasarea de viviere flotabile pentru creșterea intensivă a peștelui potrivit celor mai bune practici în domeniu.

(5) Autoritățile administrației publice locale, deținătoare de amenajări piscicole, au obligația de a comunica anual, până la data de 1 ianuarie, autorității responsabile de controlul siguranței alimentelor numărul amenajărilor piscicole de orice tip care sunt utilizate sau pot fi utilizate pentru desfășurarea activității de acvacultură.

(6) Valorificarea amenajărilor piscicole aflate în domeniul public/privat al statului se face, după caz, prin concesionare, arendare, închiriere sau alte forme prevăzute de lege.

(7) Nivelul redevenței/chiriei pentru amenajările piscicole vor fi aprobate de Guvern în baza unor studii elaborate de instituțiile specializate din domeniu, coordonate cu autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură și cu organizațiile profesionale de profil.

(8) Pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură în colaborare cu instituțiile științifice de profil elaborează orientări strategice obligatorii, care se aprobă de Guvern. La elaborarea orientărilor strategice se va ține cont de condițiile și situația economică a sectorului, acestea vor servi puncte de reper în elaborarea planurilor strategice naționale pentru:

a) îmbunătățirea competitivității sectorului acvaculturii și promovarea dezvoltării și inovării acestuia;

b) reducerea sarcinii administrative și eficientizarea punerii în aplicare a legislației naționale, astfel încât să răspundă mai bine la nevoile părților interesate;

c) încurajarea activităților economice;

d) diversificarea și îmbunătățirea calității vieții fermierilor din acest sector;

e) integrarea activităților de acvacultură în amenajarea spațiilor interioare.

(9) Planul strategic național multianual va include obiective, măsuri și perioade rezonabile, necesare pentru implementarea acestora, și urmăresc:

a) simplificarea la nivel administrativ, evaluarea și autorizarea funcționării întreprinderilor;

b) stabilirea normelor privind accesul la bazinele acvatice și spațiile pentru operatorii din sectorul acvaculturii;

c) stabilirea unor indicatori de sustenabilitate ecologică, economică și socială;

d) evaluarea efectelor transfrontaliere posibile, în special asupra resurselor biologice acvatice;

e) crearea de sinergii între programele naționale de cercetare și colaborarea dintre industrie și comunitatea științifică;

f) promovarea sustenabilității și competitivității produselor de înaltă calitate;

g) promovarea practicilor de cercetare în sectorul acvaculturii în vederea sporirii efectelor pozitive asupra mediului și asupra resurselor piscicole și în vederea reducerii impacturilor negative, inclusiv reducerea presiunii asupra stocurilor de pește utilizate pentru producția de hrană pentru animale, precum și în vederea creșterii eficienței resurselor biologice vii de apă dulce;

h) îmbunătățirea sistemului de comercializare și informare a consumatorilor;

i) aplicarea măsurilor de bune practici în procesele tehnologice, pentru asigurarea biosecurității și siguranței produselor din acvacultură.

(10) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură face schimb de informații și de bune practici prin intermediul unor metode deschise pentru coordonarea măsurilor prevăzute în planurile strategice naționale multianuale.

(11) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură încurajează schimbul de informații și cele mai bune practici recomandate pentru fermieri și facilitează măsurile naționale din planul strategic național multianual.

Articolul 9. Registrul exploatațiilor piscicole

(1) Autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor instituie și deține Registrul exploatațiilor piscicole. Registrul va cuprinde informații verificate și actualizate privind:

- a) denumirea întreprinderii, datele de contact ale deținătorului exploatației;
- b) cantitățile totale de produse per unitate de producere;
- c) speciile cultivate;
- d) numărul autorizației de funcționare și data eliberării sau retragerii acesteia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

(2) Orice modificare privind schimbarea proprietarului/administratorului sau genul de activitate trebuie să fie comunicată de către producător autorității responsabile de controlul siguranței alimentelor, în vederea actualizării Registrului exploatațiilor piscicole.

Articolul 10. Introducerea speciilor noi în producție

Introducerea în unitățile piscicole a speciilor alogene se face cu avizul instituțiilor de cercetare, în baza unor studii prin care se stabilesc condițiile de carantină și de control pentru evitarea periclitării speciilor locale.

Capitolul IV ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU GESTIONAREA SECTORULUI ACVACULTURII

Articolul 11. Cercetare și avize științifice

La solicitarea administratorilor obiectivelor acvatice piscicole, instituțiile științifice din domeniu efectuează activități de cercetare-dezvoltare în domeniul ihtiopatologic și elaborează avize științifice și recomandări pentru administratorii responsabili de gestionarea și conservarea heleșteilor. Aceste recomandări pot include măsuri de prevenire a bolilor, practici de management al habitatului și alte acțiuni pentru protejarea sănătății ecosistemelor acvatice.

Articolul 12. Activitățile instituțiilor de cercetare

(1) Instituțiile științifice din domeniu în parteneriat cu asociațiile de profil/organizațiile profesionale din sector elaborează programe de cercetare, inovare și consiliere științifică în domeniu, pentru completarea și dezvoltarea fondului genetic piscicol, prin aplicarea următoarelor măsuri:

- a) perfecționarea speciilor, liniilor și crosurilor existente;
- b) crearea și implementarea speciilor noi de pește în producere;
- c) crearea loturilor de reproducători pentru cultivarea acestora în heleșteie;
- d) valorificarea și testarea unor noi obiecte de acvacultură (pește, crustacee, moluște), aprobate în prealabil în cadrul Consiliului ihtiologic;
- e) elaborarea și adaptarea tehnologiilor moderne;

f) monitorizarea stocurilor de specii rare, periclitare și valoroase din punct de vedere economic;

g) îmbunătățirea potențialului bioproductiv al corpurilor de apă;

h) elaborarea metodelor biologice de combatere a vegetației acvatice excesive, inclusiv utilizarea metodelor inofensive de profilaxie și tratament pentru protecția produselor pescărești;

i) dezvoltarea direcțiilor prioritare noi în acvacultură (sturionicultură, salmonicultură, esocicultură, siluricultură, sandrocultură) și crearea loturilor viabile de reproducători.

(2) Instituțiile științifice vor coordona programele de cercetare, inovare și consiliere științifică cu autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură.

Capitolul V **ORGANIZAREA PIETEI PRODUSELOR** **PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ**

Secțiunea I **Principii generale**

Articolul 13. Acțiuni și măsuri întreprinse

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură și autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor asigură, conform competențelor, organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, prin întreprinderea următoarelor măsuri:

a) organizarea sectorului prin formarea organizațiilor profesionale;

b) monitorizarea aplicării planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;

c) monitorizarea respectării standardelor de piață privind calitatea produselor pescărești și de acvacultură pe toată durata procesului de comercializare;

d) asigurarea informării corespunzătoare a consumatorilor, în special privind natura produsului;

e) promovarea prelucrării produselor pescărești și de acvacultură;

f) monitorizarea respectării normelor concurențiale;

g) monitorizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 14. Măsuri întreprinse de autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale în comun cu organizațiile profesionale sprijină dezvoltarea pieței produselor pescărești și de acvacultură la nivel local, cu respectarea măsurilor privind comercializarea și prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură, stabilite de autoritatea responsabilă

de controlul siguranței alimentelor și alte autorități publice centrale responsabile de activitatea sectorului.

Secțiunea a 2-a **Organizarea sectorului acvaculturii**

Articolul 15. Formarea organizațiilor de producători

(1) Pentru organizarea sectorului, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea producătorilor din sectorul acvaculturii în organizații de producători și întreprinde măsuri pentru recunoașterea acestora, în conformitate cu secțiunea a 3-a.

(2) La instituirea organizațiilor de producători este luată în considerare situația specifică de dezvoltare a micilor producători.

Articolul 16. Obiectivele organizațiilor de producători

(1) Organizațiile de producători din sectorul acvaculturii își propun să realizeze următoarele obiective:

- a) consolidarea cooperării între producătorii din sector;
- b) promovarea desfășurării unor activități viabile și sustenabile, în conformitate cu politica sectorială și crearea unor oportunități de dezvoltare, conform legislației de mediu și politicii sociale;
- c) garantarea conformității activităților desfășurate de membrii lor cu programele sectoriale naționale;
- d) asigurarea reducerii impactului negativ asupra ecosistemelor acvatice, prin promovarea utilizării în acvacultură a hranei pe bază de pește obținut din activități de pescuit sustenabile;
- e) asigurarea sustenabilității întreprinderilor, promovarea gestionării responsabile a resurselor naturale și asigurarea bunăstării animalelor de acvacultură;
- f) dezvoltarea programelor și inițiativelor care sprijină accesul membrilor la piețele locale, regionale și internaționale;
- g) îmbunătățirea rentabilității economice;
- h) stabilizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;
- i) promovarea unor standarde înalte de viață în zonele rurale, prin asigurarea sectorului cu forțe de muncă.

(2) Organizațiile de producători pot urmări și alte obiective, cu titlu complementar.

Articolul 17. Măsuri întreprinse de organizațiile de producători

(1) Pentru a-și atinge obiectivele stabilite, organizațiile de producători:

- a) promovează măsuri pentru ajustarea producției la cerințele pieței;
- b) dirijează oferta pieței cu producția membrilor lor într-un mod nediscriminatoriu, prin utilizarea aplicării denumirilor de origine, a standardelor

de calitate, a denumirilor geografice, a specialităților tradiționale garantate și a meritelor de sustenabilitate;

c) asigură conformitatea activităților desfășurate de membrii lor cu normele stabilite în regulamentele organizațiilor de producători;

d) promovează programe de formare profesională și de cooperare, pentru a încuraja tinerii să activeze în acest sector;

e) încurajează utilizarea tehnologiilor moderne pentru promovarea produselor pe piață;

f) facilitează accesul consumatorilor la informațiile corespunzătoare.

(2) Organizațiile de producători urmează:

a) să promoveze activitățile de acvacultură sustenabile, în special în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și bunăstarea produselor cultivate;

b) să colecteze informații privind cantitățile de pește produs și comercializat, inclusiv informații economice privind planificarea și comercializarea producției piscicole;

c) să planifice activitățile membrilor lor;

d) să susțină programele destinate pentru promovarea produselor membrilor lor;

e) să organizeze și să gestioneze depozitarea temporară a produselor membrilor lor, în cazul surplusului acestora pe piață.

Articolul 18. Asociația organizațiilor de producători

(1) La inițiativa organizațiilor de producători recunoscute, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea acestora în asociații de organizații de producători.

(2) Dispozițiile aplicate organizațiilor de producători se aplică și asociațiilor organizațiilor de producători, cu excepția cazurilor în care există dispoziții contradictorii.

Articolul 19. Obiectivele asociației organizațiilor de producători

Asociația organizațiilor de producători urmărește atingerea următoarelor obiective ale organizațiilor de producători:

a) cele care sunt îndeplinite într-un mod mai eficient și durabil pentru oricare dintre obiectivele organizațiilor de producători participante, prevăzute la art. 16;

b) cele privind coordonarea dezvoltării activităților de interes comun pentru organizațiile de producători participante.

Articolul 20. Înființarea organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea operatorilor în organizații interprofesionale pentru reprezentarea intereselor acestora și întreprinde măsuri pentru recunoașterea acestor organizații în conformitate cu secțiunea a 3-a.

Articolul 21. Obiectivele organizațiilor interprofesionale

Organizațiile interprofesionale optimizează coordonarea și condițiile introducerii pe piață a produselor pescărești și de acvacultură prin:

- a) promovarea produselor pescărești și de acvacultură;
- b) asigurarea calității și siguranței produselor membrilor lor;
- c) promovarea programelor sectoriale de dezvoltare și susținerea cercetării și inovării sectorului;
- d) promovarea cooperării dintre diferite părți din industrie, inclusiv procesatori, distribuitori și comercianți;
- e) reprezentarea intereselor membrilor lor în fața autorităților publice și a altor organizații interesate.

Articolul 22. Măsurile aplicate de către organizațiile interprofesionale

Pentru a-și atinge obiectivele, organizațiile interprofesionale întreprind următoarele măsuri:

- a) elaborează și semnează contracte standard compatibile cu legislația națională;
- b) promovează produsele pescărești și de acvacultură într-un mod nediscriminatoriu, prin utilizarea certificării denumirilor de origine, a denumirilor geografice, tradiționale garantate și sustenabile;
- c) propun măsuri sustenabile pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură;
- d) îmbunătățesc calitatea cunoștințelor membrilor despre introducerea pe piață a produselor pescărești și de acvacultură, precum și despre transparența prețurilor acestora;
- e) desfășoară studii de piață și dezvoltă tehnici pentru funcționarea pieței, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, precum și prin culegerea de date socioeconomice;
- f) furnizează informații membrilor și studiază piața produselor pescărești și de acvacultură, necesare pentru a furniza o ofertă sustenabilă care să corespundă cerințelor pieței și așteptărilor consumatorilor în ceea ce privește cantitatea, calitatea și prețul;
- g) promovează în rândul consumatorilor speciile de pește cu valori nutritive și gustative înalte;
- h) întreprind măsuri pentru conformarea activităților membrilor acestora cu regulile stabilite de organizația interprofesională în cauză.

**Secțiunea a 3-a
Recunoașterea**

Articolul 23. Recunoașterea organizațiilor de producători

(1) Pe teritoriul Republicii Moldova sunt recunoscute ca organizații de producători toate grupurile de producători formate din producători de produse

pescărești sau de acvacultură, conform prevederilor Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, care solicită o asemenea recunoaștere, cu condiția că acestea:

- a) respectă principiile prevăzute la art. 25 și normele adoptate pentru aplicarea acestora;
- b) sunt active economic pe teritoriul Republicii Moldova, în special în ceea ce privește numărul de membri sau volumul producției comercializate;
- c) au formă juridică de organizare și sediul lor se află pe teritoriul țării;
- d) funcționează în baza normelor de concurență loială și stabilitate;
- e) nu abuzează de o poziție dominantă pe piață;
- f) dețin un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor săi comercializată pe piață.

(2) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură emite, prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, avizul de recunoaștere a organizației de producători și monitorizează funcționarea acesteia.

Articolul 24. Recunoașterea organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură emite, prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, avizul de recunoaștere a organizației interprofesionale create, cu condiția că aceasta:

- a) respectă principiile de funcționare internă ale organizațiilor interprofesionale și normele adoptate pentru aplicarea acestora;
- b) prezintă date privind cantitățile de produse pescărești și de acvacultură comercializate pe piața internă și/sau externă, după caz;
- c) nu este implicată în producția, prelucrarea sau comercializarea produselor pescărești și de acvacultură sau a produselor prelucrate din produse pescărești și de acvacultură;
- d) are statutul juridic, localizarea și adresa juridică stabilite pe teritoriul Republicii Moldova;
- e) este capabilă să întrunească obiectivele organizațiilor interprofesionale;
- f) ține cont de interesul consumatorilor;
- g) nu creează impedimente în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;
- h) respectă prevederile Legii concurenței nr. 183/2012.

Articolul 25. Funcționarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale

Funcționarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale se bazează pe următoarele principii:

- a) respectarea de către membri a regulilor adoptate de organizație în ceea ce privește exploatarea bazinelor deținute, producerea și comercializarea produselor pescărești;

b) nediscriminarea între membri, pe motive de naționalitate, sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, de caracteristici genetice, de religie sau de orice altă natură;

c) perceperea unei contribuții financiare de la membri pentru finanțarea organizației;

d) funcționarea democratică, care să le permită membrilor să verifice acțiunile organizației din care fac parte și deciziile acesteia;

e) impunerea sancțiunilor eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute în normele interne ale organizației în cauză, în special în caz de neplată a contribuțiilor financiare;

f) definirea normelor privind admiterea de noi membri și retragerea titlului de membru;

g) definirea normelor bugetare necesare pentru gestionarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale.

Articolul 26. Revocarea recunoașterii organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează activitățile organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, în scopul conformării și respectării condițiilor de recunoaștere prevăzute la art. 23 și 24. Recunoașterea este revocată în cazul în care se constată nerespectarea condițiilor de recunoaștere ca organizație de producători sau organizație interprofesională.

Articolul 27. Acte de punere în aplicare

Condițiile de recunoaștere sau de revocare a recunoașterii organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale sunt reglementate prin Regulament aprobat de Guvern.

Secțiunea a 4-a Extinderea normelor

Articolul 28. Extinderea normelor organizațiilor de producători

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură, la necesitate, adoptă, prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite în cadrul unei organizații de producători ca fiind obligatorii și pentru alți producătorii care nu sunt membri ai organizației, cu condiția ca:

a) organizația de producători să activeze de cel puțin un an și să fie responsabilă pentru cel puțin 40% din cantitățile produselor comercializate în anul precedent, în zona în care se propune extinderea aplicării normelor;

b) organizația de producători să trimită o solicitare către autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură;

c) să respecte normele privind concurența de piață.

(2) Normele care urmează să fie extinse asupra producătorilor care nu sunt membri ai organizației de producători se aplică pentru o perioadă cuprinsă între 60 de zile și 12 luni.

Articolul 29. Extinderea normelor organizațiilor interprofesionale

(1) La solicitarea organizațiilor interprofesionale recunoscute, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin, unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite în cadrul unei organizații interprofesionale ca fiind obligatorii pentru alți operatori care nu aparțin organizației, cu condiția ca:

a) organizația interprofesională să reprezinte cel puțin 65% din cel puțin două dintre următoarele activități: producerea, prelucrarea sau comercializarea produselor prelucrate din pește, pe parcursul anului precedent;

b) normele ce urmează să fie extinse să nu afecteze alți operatori care activează în acest domeniu.

(2) Extinderea normelor sunt declarate obligatorii pe o perioadă de cel mult trei ani, fără a aduce atingere art. 30 alin. (3).

Articolul 30. Autorizarea extinderii normelor obligatorii

(1) Organizațiile de producători sau organizațiile interprofesionale recunoscute pot solicita autorității administrației publice centrale pentru agricultură să aprobe, prin ordin, drept obligatorii unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite pe o perioadă determinată, pentru toți operatorii, indiferent dacă aceștia sunt persoane fizice sau juridice, care nu aparțin organizațiilor respective, în măsura în care aceste acorduri, decizii sau practici sunt în interesul public și cu condiția ca să respecte:

a) dispozițiile prevăzute la art. 28 și 29;

b) normele concurențiale prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012;

c) extinderea să nu afecteze activitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

(2) În termen de o lună de la solicitarea primită de la organizația respectivă, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură autorizează sau refuză extinderea aplicării normelor, informând organizația de producători în această privință. Dacă nu a fost luată o decizie în termen de o lună de la primirea solicitării, se consideră că extinderea normelor a fost autorizată.

(3) Normele obligatorii pot fi aplicate în continuare, după expirarea perioadei inițiale, fără reînnoirea autorizației, cu condiția ca organizația de producători să notifice autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură cu cel puțin o lună înainte de expirarea perioadei inițiale, cu solicitarea unei perioade suplimentare, care nu va depăși perioada inițială.

Articolul 31. Retragera autorizației

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează și retrage autorizația pentru extinderea normelor declarate obligatorii pentru toți producătorii, din una sau mai multe zone, dacă se constată că una dintre condițiile prevăzute la art. 28 și 29 nu este respectată de producători.

Articolul 32. Aplicarea taxelor de extindere a normelor

La extinderea normelor organizației de producători sau organizației interprofesionale pentru alți operatori care nu aparțin acestora, organizațiile decid dacă operatorii datorează organizației de producători sau organizației interprofesionale echivalentul tuturor sau al unei părți din costurile suportate de către membri în urma aplicării normelor extinse asupra nemembrilor.

Articolul 33. Acte de punere în aplicare

Formatul și condițiile de autorizare a extinderii normelor declarate obligatorii pentru toți producătorii din una sau mai multe zone sunt aprobate de Guvern.

Secțiunea a 5-a**Planificarea și comercializarea producției****Articolul 34. Planificarea și comercializarea producției din acvacultură**

(1) Fiecare organizație de producători prezintă anual spre aprobare un plan de producție și comercializare pentru cel puțin principalele specii pe care le produce.

(2) Planul de producere și comercializare a producției piscicole include:

- a) un program de producție pentru speciile cultivate în crescătorie;
- b) măsuri de marketing pentru adaptarea cantităților de pește produse la cerințele pieței;
- c) măsuri pentru realizarea obiectivelor organizației de producători;
- d) măsuri speciale pentru ajustarea ofertei de piață pentru speciile care au o cerință mai mică pe piață, pe parcursul anului;
- e) sancțiuni aplicabile membrilor care încalcă deciziile adoptate pentru punerea în aplicare a planului în cauză.

(3) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă planul de producție și comercializare, prezentat de către organizația de producători. Planul de producție și comercializare este pus în aplicare imediat după aprobare de către organizația de producători în cauză și membrii acesteia.

(4) Organizațiile de producători pot revizui și pot completa planul de producție și comercializare după notificarea autorității administrației publice centrale pentru agricultură.

(5) Organizațiile de producători prezintă anual, până la data de 1 februarie, autorității administrației publice centrale pentru agricultură un raport privind îndeplinirea planului, care să includă:

- a) numărul membrilor;
- b) cantitățile de pește produse per specie;
- c) cantitățile de produse procesate;
- d) cantitățile de pește comercializate pe piața internă/externă.

(6) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul articol și veridicitatea informației prezentată de către organizațiile de producători.

Articolul 35. Acte de punere în aplicare

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin intern, formatul și structura planului de producere și comercializare a produselor pescărești.

Secțiunea a 6-a Consolidarea pieței produselor de acvacultură

Articolul 36. Mecanismul de stocare

Pentru a preveni pierderile producătorilor, în cazul destabilizării pieței produselor pescărești și de acvacultură, organizațiile de producători din sectorul acvaculturii beneficiază de sprijin financiar pentru stocarea și depozitarea temporară a produselor încadrate la codul NC 0302, astfel cum sunt enumerate în anexă, cu condiția ca:

- a) produsele să fie introduse pe piață de organizațiile de producători;
- b) produsele să îndeplinească standardele de piață și cerințele de calitate pentru consumul uman;
- c) produsele să fie prelucrate și stocate în rezervoare, containere, în instalații amplasate pe uscat, prin congelare, sărare, uscare, marinare sau, dacă este cazul, prin fierbere și pasteurizare, indiferent dacă produsele sunt sau nu filetate, tăiate sau, după caz, decapitate;
- d) produsele de acvacultură vii să nu fie stocate;
- e) produsele să fie reintroduse pe piață pentru consumul uman după o etapă ulterioară de prelucrare;
- f) produsele să rămână stocate minimum cinci zile, la temperatura corespunzătoare fiecărui produs, pentru a păstra siguranța și calitatea acestora.

Articolul 37. Prețul declanșării mecanismului de stocare

(1) Organizațiile de producători, la începutul fiecărui an, propun individual prețul declanșării mecanismului de stocare pentru produsele enumerate la codul NC 0302 din anexă.

(2) Prețul declanșării mecanismului de stocare nu trebuie să depășească 80% din prețul mediu ponderat înregistrat pentru produsul respectiv în zona de activitate a organizației de producători în cauză, pe durata celor trei ani dinaintea anului pentru care se stabilește prețul de declanșare.

(3) La stabilirea prețului de declanșare se ține cont de:

- a) tendințele creșterii producției și ale cererii pe piață ale acesteia;
- b) stabilitatea sau fluctuația prețurilor de piață;
- c) veniturile producătorilor;
- d) interesele consumatorilor.

(4) După examinarea propunerilor înaintate de organizațiile de producători recunoscute teritorial sunt stabilite prețurile de declanșare aplicate organizațiilor de producători. Aceste prețuri sunt stabilite în baza criteriilor menționate la alin. (2) și (3). Prețurile sunt făcute publice.

Articolul 38. Acte de punere în aplicare a mecanismului de stocare

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin intern, punerea în aplicare a mecanismului de stocare și formatul declanșării prețurilor de stocare.

Capitolul VI STANDARDE DE PIAȚĂ

Articolul 39. Aplicarea standardelor de piață pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură

(1) Pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură, autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor publică pe site-ul său web oficial lista denumirilor comerciale acceptate pe teritoriul Republicii Moldova. Lista cuprinde:

1) denumirea științifică a fiecărei specii, în conformitate cu sistemul de informații FishBase sau conform bazei de date ASFIS a Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO);

2) denumirea comercială:

a) denumirea speciei în limba română;

b) orice altă denumire sau alte denumiri acceptate sau permise la nivel local, dacă este cazul;

c) denumirea oricărei specii de pește care constituie un ingredient al altui produs alimentar, cu condiția ca denumirea și prezentarea acestui produs să nu facă referire la o specie anume de pește.

(2) Produsele pescărești și de acvacultură enumerate în anexă sunt introduse pe piață conform standardelor de piață prevăzute de legislația națională, indiferent de originea acestora.

(3) Standardele de piață stabilesc calitatea, dimensiunea, greutatea, ambalarea, prezentarea sau etichetarea produselor, în special:

a) dimensiunile minime, ținând cont de cele mai bune avize științifice disponibile;

b) specificațiile produselor conservate în conformitate cu cerințele legislației naționale;

c) codul de răspuns rapid (QR), utilizat la etichetarea produselor, care prezintă toate informațiile despre produsele introduse pe piață.

(4) Alin. (1) și (2) se aplică fără a aduce atingere prevederilor:

a) Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor;

b) Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;

c) Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Articolul 40. Respectarea standardelor de piață

(1) Produsele de acvacultură destinate consumului uman sunt introduse pe piață în conformitate cu standardele prevăzute la art. 39, cu excepția cantităților mici comercializate direct după capturare către consumatori, cu condiția ca valoarea acestora să nu depășească pe zi suma de 25% din salariul minim lunar pe economie stabilit pentru anul în curs.

(2) Produsele care nu întrunesc standardele de piață prevăzute la art. 39 sunt utilizate în alte scopuri decât consumul uman direct, inclusiv producerea hranei pentru pești, a uleiului de pește, a hranei pentru animalele de companie, a aditivilor alimentari, a produselor farmaceutice sau cosmetice.

Capitolul VII NORME CONCURENȚIALE

Articolul 41. Aplicarea normelor legislației concurențiale

(1) Pentru contracararea practicilor anticoncurențiale și prevenirea concurenței neloiale, piața produselor pescărești și de acvacultură va fi organizată în conformitate cu normele prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012, asigurând astfel un mediu concurențial corect și echitabil în acest sector.

(2) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură întreprinde măsurile necesare pentru prevenirea practicilor anticoncurențiale în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, având ca scop menținerea sau restabilirea unui mediu concurențial normal în acest sector.

Articolul 42. Excepții pentru aplicarea normelor concurențiale

(1) Fără a aduce atingere art. 41, nu se aplică normele concurențiale prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 acordurilor, deciziilor și practicilor organizațiilor de producători din sectorul acvaculturii care:

1) sunt necesare pentru:

- a) asigurarea dezvoltării raționale a producției de pește, precum și utilizarea optimă a forței de muncă;
 - b) asigurarea unui nivel de trai echitabil persoanelor antrenate în exploatațile pentru producerea peștelui și produselor pescărești;
 - c) stabilizarea piețelor;
 - d) garantarea siguranței aprovizionării pieței cu produsele piscicole solicitate;
 - e) stabilirea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori;
- 2) nu implică nicio obligație de a percepe prețuri identice;
 - 3) nu duc la vreo formă de separare a pieței;
 - 4) nu exclud concurența;
 - 5) nu denaturează aplicarea concurenței de piață pentru o cantitate substanțială a produselor în cauză.

(2) Fără a aduce atingere art. 41, art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 nu se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor organizațiilor interprofesionale care:

- 1) sunt necesare pentru:
 - a) creșterea productivității prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției piscicole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în special, a forței de muncă;
 - b) asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populație, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;
 - c) consolidarea pieței produselor pescărești;
 - d) garantarea aprovizionării cu produse pescărești;
 - e) asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori;
- 2) nu implică nicio obligație de a aplica un preț fix;
- 3) nu susțin împărțirea piețelor sub nicio formă;
- 4) să nu aplice condiții diferite tranzacțiilor echivalente cu alți parteneri comerciali, plasându-i astfel într-un dezavantaj competitiv;
- 5) nu practică abuzul poziției dominante asupra unei cantități substanțiale a produselor în cauză;
- 6) nu denaturează concurența în moduri care nu sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor politicii sectorului acvaculturii și pentru organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VIII

MĂSURI APLICABILE PIEȚEI PRODUSELOR PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ

Articolul 43. Studii și analize de piață

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură:

- a) culege, analizează și diseminează informații privind piața produselor pescărești și de acvacultură;

b) oferă sprijin practic organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale în scopul unei mai bune coordonări a informațiilor între producători și operatori;

c) desfășoară periodic anchete privind valoarea de piață a produselor pescărești și de acvacultură pe piața internă și/sau externă, de-a lungul lanțului de aprovizionare, și efectuează analize cu privire la tendințele pieței;

d) efectuează studii de piață ad-hoc și elaborează metodologii privind modul de stabilire a prețurilor;

e) pune la dispoziția părților interesate și a publicului larg, într-un mod accesibil și ușor de înțeles, informații cu privire la piața produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 44. Măsuri întreprinse de autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor

Autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor monitorizează introducerea pe piață a produselor pescărești și de acvacultură și stabilește măsuri privind:

a) respectarea standardelor de calitate a produselor pe toată durata procesului de comercializare, pentru a asigura transparența pe piață și pentru a face posibilă informarea corespunzătoare a consumatorilor, în special în ceea ce privește natura produsului;

b) respectarea normelor privind comercializarea produselor pescărești în conformitate cu normele de sănătate și protecție a resurselor acvatice vii;

c) certificarea produselor pescărești și de acvacultură în vederea introducerii lor pe piață, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;

d) desfășurarea programelor de educație și informare pentru producători, procesatori, comercianți și consumatori cu privire la regulile și standardele aplicabile în domeniul siguranței alimentare și igienei produselor pescărești și de acvacultură;

e) colaborarea cu alte agenții naționale și internaționale pentru schimbul de informații, experiență și bune practici în domeniul siguranței alimentare și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul IX CONSILIILE CONSULTATIVE SECTORIALE

Articolul 45. Crearea consiliilor consultative

(1) Se instituie consiliile consultative naționale, specifice fiecărui domeniu de competență, după cum urmează:

a) Consiliul consultativ pentru producerea peștelui;

b) Consiliul consultativ pentru prelucrarea peștelui și a produselor pescărești

c) Consiliul consultativ pentru organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

(2) Statutul și regulamentul de funcționare ale consiliilor consultative sunt aprobate prin ordin intern și trebuie să fie respectate de membrii acestora.

Articolul 46. Sarcinile consiliilor consultative

Consiliile consultative au următoarele obligații:

a) prezintă autorității administrației publice centrale pentru agricultură recomandări și sugestii privind organizarea sectorului acvaculturii și a pieței produselor pescărești și de acvacultură, participă la elaborarea documentelor de politici sectoriale și prezintă propuneri și recomandări pentru simplificarea normelor privind gestionarea sectorului;

b) informează autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură cu privire la problemele socioeconomice din sector și propune soluții pentru depășirea acestora;

c) contribuie la colectarea, furnizarea și examinarea datelor din subsectoarele de producere și prelucrare, la importul și exportul produselor prelucrate.

Articolul 47. Componenta consiliilor consultative

(1) Consiliile consultative sunt compuse din:

a) organizații care reprezintă sectorul acvaculturii;

b) organizații care reprezintă operatorii din sectorul de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;

c) reprezentanți ai instituțiilor științifice;

d) alte grupuri de interese influențate de politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (organizații pentru protecția mediului, grupuri de consumatori).

(2) Fiecare consiliu consultativ este format dintr-un comitet executiv, din membri și secretarul consiliului. Funcționarea acestora este prevăzută în Regulamentul de funcționare a consiliilor consultative.

Capitolul X

ASIGURAREA RESPECTĂRII NORMELOR

Articolul 48. Respectarea și monitorizarea aplicării normelor

Monitorizarea organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură este asigurată printr-un sistem pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, aprobat de Guvern.

Articolul 49. Aplicarea sistemului pentru prevenirea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat

Prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat sunt organizate prin:

- a) cooperarea și coordonarea dintre organele de stat și agenții economici;
- b) utilizarea unui sistem comun pentru accesarea datelor actualizate și veridice, pentru monitorizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură care include subsectoarele de producere, prelucrare, importul și reexportul produselor pescărești și de acvacultură;
- c) aplicarea unui cadru de control și inspecții pentru asigurarea respectării normelor;
- d) aplicarea unei strategii, bazată pe riscuri și axată pe verificarea încrucișată ale tuturor datelor relevante disponibile;
- e) dezvoltarea unei culturi pentru respectarea legislației, privind cooperarea în rândul operatorilor și crescătorilor de pește.

Articolul 50. Gestionarea și monitorizarea funcționării sistemului național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat

Autoritatea responsabilă de controlul siguranței alimentelor gestionează și monitorizează funcționarea sistemului național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat și aplică sancțiuni pentru descurajarea încălcării legislației în domeniul organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul XI INSTRUMENTE FINANCIARE

Articolul 51. Fondul pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești

(1) În scopul susținerii financiare a sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, se instituie Fondul pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești ca parte integrantă a programelor de cheltuieli finanțate din bugetul de stat.

(2) Volumul Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(3) Distribuirea/redistribuirea mijloacelor Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești sunt reglementate prin regulament aprobat de conducătorul autorității administrației publice centrale pentru agricultură.

Articolul 52. Direcțiile de utilizare a mijloacelor Fondului Mijloacele Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești vor fi alocate pentru:

- 1) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- 2) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, în scopul:
 - a) organizării și funcționării organizațiilor de producători;
 - b) organizării și funcționării organizațiilor interprofesionale;
 - c) organizarea și funcționarea asociațiilor organizațiilor de producători, la necesitate;
- 3) alte activități pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 53. Gestionarea mijloacelor Fondului

Mijloacele Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești sunt gestionate de autoritatea responsabilă de subvenționarea sectorului agricol și mediului rural.

Capitulul XII DISPOZIȚII FINALE

Articolul 54. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia;

b) va prezenta Parlamentului propuneri privind modificarea legislației naționale în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Anexă

la Legea privind politica sectorului acvaculturii
și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

**PRODUSE PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ CARE FAC
OBIECTUL ORGANIZĂRII PIEȚEI DIN REPUBLICA MOLDOVA**

Codul NC		Denumirea produselor
a)	0301	Pești vii
	0302	Pește proaspăt sau refrigerat, cu excepția fileului de pește și a cărnii de pește de la poziția 0304
	0303	Pești congelați, cu excepția fileurilor de pește și a cărnii de pește de la poziția 0304
	0304	Fileuri de pește și carne de pește (chiar tocată), proaspete, refrigerate sau congelate
b)	0305	Pește uscat, sărat sau în saramură; pește afumat, chiar fiert, înainte sau în timpul afumării
c)	0306	Crustacee, atât decorticate, cât și nedecorticate, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; crustacee afumate, atât decorticate, cât și nedecorticate, atât fierte, cât și nefierte înainte sau în timpul afumării; crustacee nedecorticate, fierte în apă sau în aburi, chiar refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; făină, pudră și aglomerate sub formă de pelete de crustacee, adecvate pentru consumul uman
	0307	Moluște, separate sau nu de cochilie, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; moluște afumate, separate sau nu de cochilie, atât fierte, cât și nefierte înainte sau în timpul afumării; făină, pudră și aglomerate sub formă de pelete de moluște, adecvate pentru consumul uman
d)	0511	Produse de origine animală, nedenumite și necuprinse în altă parte; animale moarte, improprii alimentației umane
	051191	Produse din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatic; animale moarte, improprii alimentației umane
	0511 91 100	Deșeuri de pește
	0511 91 900	Altele
e)		Alge
	1212 21 000	Adecvate pentru consumul uman
f)	1504	Grăsimi și uleiuri și fracțiunile acestora, de pește sau de mamifere marine, chiar rafinate, dar nemodificate chimic
	1504 10	Uleiuri din ficat de pește și fracțiunile acestora
	1504 20	Grăsimi și uleiuri de pește și fracțiunile acestora, altele decât uleiurile din ficat de pește
g)	1603 00	Extracte și sucuri de carne, de pește sau de crustacee, de moluște sau de alte nevertebrate acvatic

h)	1604	Preparate și conserve din pește; caviar și înlocuitorii acestuia preparați din icre de pește
i)	1605	Crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice, preparate sau conservate
j)	1902 20	Paste alimentare umplute (chiar fierte sau altfel preparate)
	1902 20 100	Care conțin pești, crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice în proporție de peste 20% din greutate
k)	2301	Făină, pudră și aglomerate în formă de pelete, din carne, organe, pește sau crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice, improprie alimentației umane; jumări
	2301 20 000	Făină, pudră și aglomerate în formă de pelete, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice
l)	2309	Preparate de tipul celor folosite pentru hrana animalelor
	2309 90	Altele
	ex 2309 90 100	Produse denumite „solubile” din pește sau din mamifere marine

**Notă de fundamentare la
proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței
produselor pescărești și de acvacultură**

1. Denumirea sau numele autorului și după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în conformitate cu art. 31 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură reflectă geneza Capitolului 13 - Pescuitul și politica maritimă - din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova care nu are ieșire la mare, se confruntă atât cu provocări, cât și cu oportunități în sectorul acvaculturii, precum și în piața produselor pescărești și de acvacultură. În cazul în care o țară fără acces la mare este înconjurată de state vecine care practică pescuitul maritim, piața produselor pescărești este asigurată prin intermediul importurilor, contribuind la diversificarea și satisfacerea cererii populației și a sectorului de procesare cu materii prime necesare. Totuși, creșterea cantității de produse importate afectează negativ sectorul acvaculturii din Republica Moldova, generând obstacole în dezvoltarea fermelor piscicole și contribuind la dificultățile actuale ale acestui sector. Conform datelor statistice prezentate de BNS, în Republica Moldova în perioada ultimilor 10 ani au crescut cantitățile de pește importate, vis-à-vis de producția de pește internă, în mare parte aceasta constituie din resurse maritime, (vezi tabelul).

Dinamica producției și importului de pește

Producția și consumul de pește	anii											
	2000	2008	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Producția piscicolă autohtonă, t	1745	7836	10135	10329	11202	12011	12083	12500	12680	12900	13900	14200
Import (pește viu), t	126,1	341,2	310,1	287,0	226,6	251,9	264,3	329,0	263,2	338,2	331,0	890,2

Totodată, în ultimii ani, s-au observat efectele negative ale factorilor climatici asupra bazinelor acvatice interne, conducând la scăderea volumului de apă în heleșteie, care sunt esențiale pentru creșterea și reproducerea peștelui. Această diminuare afectează capacitatea de producție a heleșteielor, generând insuficiențe în oferta de produse pescărești pentru consumatori și în materiile prime pentru sectorul de procesare. Utilizarea tehnologiilor învechite contribuie, de asemenea, la o productivitate redusă și la costuri de producție ridicate, făcând producția internă necompetitivă în comparație cu produsele importate din țările vecine. Această situație duce la venituri scăzute pentru fermierii din sectorul acvaculturii, creând dificultăți de reinvestire pentru îmbunătățirea practicilor de producție pentru a se conforma cerințelor UE.

Totodată, agenții economici recunosc importanța alinierii exploatațiilor la standardele Uniunii Europene și susțin necesitatea unor măsuri decisive pentru organizarea sectorului dar și a pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Discrepanța actuală între situația sectorului acvaculturii din Republica Moldova și standardele europene este semnificativă, motiv pentru care este esențială modificarea legislației, aplicarea reformelor sectoriale și realizarea unor investiții semnificative în inovarea acestuia.

În urma celor relatate și în conformitate cu recomandările Comisiei Europene, reflectate în raportul din 8 noiembrie 2023, care subliniază necesitatea ca Moldova să-și consolideze capacitatea de a dezvolta, implementa și impune politica pescuitului și organizarea pieței produselor pescărești, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a inițiat procedura de transpunere a cadrului normativ prevăzut în Capitolul 13 - Pescuitul și politica maritimă - din Acordul de Asociere. Aceste acțiuni se materializează prin elaborarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești, care constituie cadrul general primar și temei pentru alte măsuri care urmează să fie întreprinse în acest sens.

Proiectul de lege include măsuri ce urmează să fie întreprinse în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, care își propune:

- 1) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- 2) exploatarea, refacerea și menținerea obiectivelor acvatice piscicole, prin popularea/repopularea acestora cu specii de pește productive, de o valoare mai mare, pentru obținerea unei producții piscicole competitive și de calitate;
- 3) organizarea funcționării sectorului acvaculturii prin prisma protecției de mediu sustenabile pe termen lung, într-o manieră consecventă cu obiectivele de realizare a beneficiilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă care contribuie la aprovizionarea populației cu produse din acvacultură;
- 4) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură eficient, transparent, cu respectarea unor condiții concurențiale echitabile pentru toate produsele pescărești și de acvacultură;
- 5) remedierea deficiențelor legate de transparența și stabilitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură pe întregul lanț de producție și procesare a peștelui;
- 6) crearea unor condiții viabile și competitive, din punct de vedere economic, pentru industria de prelucrare a peștelui și produselor piscicole;
- 7) promovarea diversificării produselor pescărești și de acvacultură și asigurarea unor condiții echitabile pentru toate produsele introduse pe piață.

Prin urmare, măsurile propuse în sector reprezintă un pas esențial pentru Republica Moldova în vederea preluării unor practici deja testate și aplicate cu succes în statele membre ale UE. Aceste măsuri nu doar că vor sprijini dezvoltarea sectorului acvaculturii și a pieței produselor pescărești, dar vor și asigura ca evoluția acestui sector să se realizeze într-o direcție stabilă și predictibilă, prevenind riscurile asociate cu o dezvoltare necontrolată sau insuficient reglementată, mai ales în contextul impactului tot mai accentuat al schimbărilor climatice.

Astfel, adoptarea la practicile și reglementările europene nu este doar o necesitate pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului, ci și o oportunitate strategică pentru Republica Moldova de a-și consolida poziția pe piața globală, oferind produse de înaltă calitate, conform standardelor europene. Această aliniere va crea premisele necesare pentru atragerea investițiilor, pentru diversificarea producției și pentru creșterea exporturilor, contribuind în mod direct la dezvoltarea economică și la îmbunătățirea standardelor de viață ale populației.

Implementarea acestor inițiative nu doar că vor spori competitivitatea sectorului de acvacultură, dar și vor deschide noi oportunități pentru export, contribuind astfel la creșterea economică și dezvoltarea durabilă a sectorului vizat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură stabilește cadrul juridic general privind:

- a) organizarea și administrarea sectorului acvaculturii;
- b) organizarea cercetării științifice, dezvoltarea tehnologică și inovarea sectorului acvaculturii;
- c) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, comercializate pe piața Republicii Moldova;
- d) prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (în continuare INN).

Principalele prevederi ale proiectului sunt:

Capitolul I. Dispoziții generale care stabilește:

- a) scopul și obiectivele generale, precum și a domeniului de aplicare al legii;
- b) principiile politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;
- c) noțiunile noi folosite în proiectul de lege.

Capitolul II Organizarea instituțională - stabilește competențele și autoritățile, instituțiile responsabile de implementarea și aplicarea legii.

Capitolul III Administrarea sectorului acvaculturii - stabilește, cele mai sustenabile măsuri care urmează să fie aplicate pentru organizarea sectorului acvaculturii, inclusiv și instituirea Registrului exploatațiilor piscicole, care este prevăzut pentru monitorizarea întreprinderilor pentru producerea peștelui.

Capitolul IV Organizarea științifică pentru gestionarea sectorului acvaculturii - stabilește măsuri care urmează să fie întreprinse de instituțiile de cercetare, pentru gestionarea sectorului.

Capitolul V Organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură - stabilește măsuri privind organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură prin:

a) formarea organizațiilor de producători și asocierea organizațiilor de producători, precum și recunoașterea acestora;

b) planificarea comercializării produselor pescărești și de acvacultură;

c) consolidarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VI Standarde de piață – prevede măsuri aplicate pentru organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, indiferent de originea acestora;

Capitolul VII Norme concurențiale – prevede măsuri concurențiale aplicate pentru prevenirea practicilor anticoncurențiale în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VIII Măsuri aplicabile pieței produselor pescărești și de acvacultură – cuprinde măsuri care urmează să întreprindă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor), Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (autoritatea responsabilă de subvenționarea sectorului agricol și mediului rural) și Ministerul Mediului (autoritatea administrației publice centrale pentru protecția mediului) pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Capitolul IX Consiliile consultative sectoriale – prevede formarea consiliilor consultative sectoriale, componența, funcționarea și finanțarea acestora.

Capitolul X Asigurarea respectării normelor – prevede instrumentele care urmează să fie aplicate pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Capitolul XI Instrumente financiare – instrumentul pentru acordarea surselor financiare pentru următoarele măsuri:

a) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;

b) organizarea sectorului prin formarea organizațiilor de producători, dar și alte activități pentru dezvoltarea sectorului.

Capitolul XII Dispoziții finale – cuprinde perioada implementării măsurilor prevăzute de lege și măsurile care urmează să fie întreprinse pentru aplicarea legii.

Prezentul proiect de lege urmărește consolidarea cadrului instituțional și crearea unor condiții organizatorice și economico-juridice favorabile pentru dezvoltarea durabilă a sectorului. Aceasta va permite nu doar funcționarea eficientă și competitivă a sectorului, dar și adaptarea la provocările actuale, cum ar fi impactul schimbărilor climatice, necesitatea alinierii la standardele europene și cerințele pieței internaționale. Prin aceste măsuri, proiectul de lege va sprijini dezvoltarea pe termen lung a sectorului, asigurându-i stabilitatea și creșterea sustenabilă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare - nu se aplică.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prezentul proiect stabilește prevederi generale și teme pentru alte acte de aplicare a prevederilor din proiectul de Lege, care urmează să fie aprobate de Guvern sau prin ordine interne ale instituțiilor de profil. Astfel, pentru implementarea politicii sectorului

acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

1) Instituirea unui sistem național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat;

2) Instituirea unui cadru pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul acvaculturii;

3) Elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;

4) Elaborarea și punerea în aplicare a Regulamentului pentru recunoașterea organizațiilor de producători, precum și alte măsuri care urmează să fie întreprinse pentru organizarea sectorului acvaculturii și pentru preluarea acquis-ului UE prevăzut de Capitolul 13, Pescuitul și politica maritimă, din Acordul de Asociere.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costul tuturor măsurilor care urmează să fie întreprinse în perioada 2024-2030 va fi prevăzut în notele de fundamentare ale proiectelor propuse spre promovare, ținând cont că ne aflăm în etapa inițială de transpunere a legislației în domeniul acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Totodată, menționăm că proiectul de lege prevede instituirea Fondului pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, destinat susținerii sectorului acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură. Fondul va fi instituit pentru o perioadă de 5 ani, iar mecanismul și sursele financiare prevăzute pentru acesta vor fi reflectate în proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești. Acest proiect urmează să fie propus spre promovare după adoptarea și publicarea Legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Pentru gestionarea Fondului, va fi creat un Serviciu în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), care va avea funcție de control, audit și proceduri de raportare. Ca urmare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va iniția un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 20/2019 privind reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”.

Sursele totale necesare din bugetul de stat pentru formarea unui Serviciu în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, precum și pentru alte cheltuieli de gestionare a Fondului pentru Dezvoltarea Acvaculturii și Pieței Produselor Pescărești, se ridică la aproximativ 1,1 milioane lei, pentru:

- remunerarea muncii angajaților conform țărilor - 654 000,00 lei;
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii- 177 306,00 lei;
- formare profesională (3 angajați x 2000 lei cursul X 2 semestre) – 12 000,00 lei;
- procurări pentru asigurarea locului de muncă (calculatoare 3 buc x 15000 lei= 45000,00, imprimante 2 buc x 12500,00 lei= 25000,00 lei, mese și fotolii pentru 3 locuri = 90 000,00 lei, materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou =60000,00 lei) = 207 000,00 lei;
- oficiu (birouri – 2) – lipsă de spațiu, estimativ 35000,00 lei.

Ulterior, costurile anuale de gestionare a fondului pot varia de la un an la altul, în funcție de nivelul salariilor, de costul formării și pregătirii personalului, precum și de alte cheltuieli administrative și logistice asociate cu activitatea Serviciului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul adoptării actului normativ propus pentru sectorul privat va fi unul benefic, fiind orientat spre revitalizarea unui sector economic care în prezent este mai mult o activitate tenebră decât una transparentă și care aduce profituri pentru un cerc îngust de persoane, care beneficiază de lipsa reglementărilor din sector. Dezvoltarea armonioasă și multilaterală a sectorului acvaculturii în țara noastră va aduce beneficii economice și sociale pentru mai multe categorii de cetățeni, așa cum sunt: mediul de afaceri - prin cunoașterea clară a regulilor de activitate, ceea ce le va da posibilitatea să desfășoare o activitate transparentă, profitabilă și de lungă durată; autoritățile de supraveghere și control - prin monitorizarea eficientă a activității mediului de afaceri, prin care se va asigura sănătatea și bunăstarea animalelor, calitatea și inofensivitatea produselor de acvacultură și nu în ultimul rând - veniturile la bugetul public național și bugetele locale, prin achitarea de taxe și impozite dintr-un volum mult mai mare de producție în comparație cu cel reflectat în prezent; cetățenii, în calitate de consumatori ai produselor de acvacultură, la fel sunt beneficiari ai intervenției statului, cărora le va fi puse la dispoziție produse calitative, inofensive și suficiente pentru a satisface necesitățile de consum, din producție autohtonă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal - nu se aplică

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen - nu se aplică

4.5. Impactul asupra mediului

La fel ca și în cazul impactului asupra sectorului privat, impactul asupra mediului va fi unul pozitiv, având în vedere faptul că o activitate transparentă a mediului de afaceri presupune respectarea normelor impuse atât la utilizarea substanțelor chimice și medicamentoase pentru stimularea proceselor, menținerea stării sanitare în exploatațiile piscicole și prevenirea și tratarea maladiilor, dar și a normelor de biodiversitate în bazinele acvatice ale Republicii Moldova. Astfel, prin desfășurarea unei activități corecte de producere a peștelui și altor organisme acvatice, va fi îmbunătățită atât calitatea apei în hidrosfera țării, cât și vor fi create condiții pentru conservarea resurselor genetice acvatice și dezvoltarea mai multor specii de hidrobionți, care în prezent sunt sub risc de dispariție în țara noastră.

4.6. Alte impacturi și informații relevante - nu se aplică

5. Compatibilitatea proiectului actului normative cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Măsura propusă în prezentul proiect, transpune parțial:
Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1379, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr.

508/2014 și (UE) nr. 1379/2013 în ceea ce privește măsurile specifice de atenuare a impactului epidemiei de COVID-19 în sectorul pescuitului și acvaculturii;

Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1380, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2022/2495 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE - urmare adoptării legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură aceasta va servi drept temelie legală pentru promovarea mai multor acte normative de implementare a legii, prin transpunerea unui șir de acte normative europene, cum ar fi: Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999, Regulamentul (CE) nr. 762/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind transmiterea de către statele membre a statisticilor în domeniul acvaculturii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 788/96 al Consiliului, Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 și altele.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultarea publică a proiectului și nota informativă, este publicat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md și pe www.particip.gov.md.

Totodată, în conformitate cu pct. 170 și 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, și conform deciziilor luate în ședința secretarilor generali din data de 4 decembrie 2023, proiectul de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (număr unic 1061/MAIA/2023), a fost remis la avizare/consultare cu următoarele instituții publice:

1. Ministerul Finanțelor;
2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
3. Ministerul Sănătății;
4. Ministerul Mediului;
5. Biroul pentru integrare europeană;

6. Ministerul Energiei;
7. Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
8. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Agenția Navală);
9. Ministerul Afacerilor Interne;
10. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
11. Academia de Științe a Moldovei;
12. Consiliul Concurenței;
13. Agenția Proprietății Publice;
14. Congresul Autorităților Locale din Moldova.

După definitivarea etapei de avizare, proiectul a fost modificat conform obiecțiilor și recomandărilor acestora, fiind elaborată Sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice. În data 30.01.2024 prin scrisoarea cu numărul 05-07/261, proiectul nominalizat și materialele conexe au fost remise către instituțiile de resort pentru avizare repetată. Urmare avizării repetate, în proiect au fost operate unele modificări conform recomandărilor Ministerului Justiției, Congresului Autorităților Locale, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Consiliului Concurenței. Totodată, pentru o mai bună aplicare, proiectul a fost consultat cu expertul Programului de Cooperare Bilaterală, specialist în pescuit și acvacultură.

Urmare consultării proiectului, expertul a recomandat excluderea din proiectul de lege a prevederilor care vizau organizarea pescuitului maritim și măsurile aplicate navelor de pescuit, din considerentul că Republica Moldova fiind o țară fără ieșire la mare, care nu dispune și nu a dispus istoric de cote pentru pescuit maritim, măsurile nu vor putea fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova. Ca urmare celor recomandate de expert proiectul a fost revizuit, și în concordanță cu alin. (7) art. 32, alin. (6) art. 34, din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul reconsiderat a fost remis către instituțiile de resort pentru avizare suplimentară, după care a fost întocmită Sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice.

Totodată, menționăm că, la etapa de avizare au fost înregistrate divergențe conceptuale pe marginea textului proiectului de lege cu Ministerul Finanțelor, pe subiectul finanțării sectorului acvaculturii, modul, sursa de finanțare și entitatea care va gestiona sursele acordate pentru sectorul acvaculturii, dar și cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, pe subiectul organizării pescuitului maritim, accesarea cotelor în zonele maritime.

În data de 14.06.2024 a fost organizată o ședință comună cu reprezentanții MF și MIDR, în vederea discutării divergențelor pe marginea textului proiectului de lege (Procesul-verbal nr. 1 se atașează la dosar).

În urma recomandării Ministerului Finanțelor, proiectul a fost modificat și remis pentru consultare către Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Obiecțiile și recomandările acestor instituții au fost incluse în Tabelul de sinteză anexat.

Totodată, menționăm că, urmare neacceptării a unor obiecții, Cancelaria de Stat a solicitat organizarea unei ședințe comune cu MF și MIDR, pentru a se ajunge la un consens pe subiectele:

- revizuirea numărului de persoane, în cadrul AIPA, prevăzute pentru administrarea Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești;

- includerea în proiectul de lege a prevederilor ce vizează autorizarea navelor de pescuit maritim.

Astfel, în data de 24.09.2024 la solicitarea instituțiilor implicate, MAIA a organizat o ședință (online) cu instituțiile implicate, pentru a se ajunge la un consens pe subiectele sus menționate (Procesul-verbal nr. 2 se atașează la materiale).

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul și materialele conexe au fost supuse expertizei de către Centrul Național Anticorupție, prin scrisoarea nr. 10-07/1774 din 05.06.2024. Ca urmare, proiectul a fost modificat în conformitate cu obiecțiile din Raportul de expertiză.

În conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene de către Centrul de Armonizare a Legislației, prin scrisoarea nr. 10-07/1516 din 16.05.2024. Ca urmare, prin scrisoarea nr. 31/02-69-5535, a fost comunicată lipsa obiecțiilor și propunerilor adiționale.

În conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/2-4818 din 24.05.2024. Ca urmare, proiectul a fost modificat în conformitate cu recomandările Ministerului Justiției.

În temeiul art. 19 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și al pct. 29 subpct. 2) și pct. 34 subpct. 2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 7 noiembrie 2023, a susținut condiționat analiza impactului de reglementare efectuată asupra proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege.

Totodată, în ședința Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 18 iunie 2024, a fost susținut condiționat proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (număr unic 1061/MAIA/2023).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este elaborat în temeiul Acordului de Asociere între Republica Moldova, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, precum și statele membre ale acestora, în conformitate cu Capitolul 13 privind pescuitul și politica maritimă. Proiectul de lege nu contravine și nu abrogă alte acte legislative naționale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare adoptării Legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, toate instituțiile statului care sunt vizate în textul actului normativ urmează să întreprindă măsuri necesare implementării acestuia.

Ministerul Mediului, va elabora politica statului în domeniul creării și protecției bazinelor acvatice naturale, politici de management integrat al resurselor de apă și va exercita, prin intermediul autorității pentru controlul protecției mediului, supravegherea de stat asupra respectării prevederilor actelor legislative în obiectivele acvatice piscicole naturale.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor va efectua autorizarea/înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici și va elibera autorizația sanitară veterinară, în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară; va elabora, în colaborare cu alte autorități abilitate, cadrul normativ de implementare în domeniul sănătății și protecției animalelor de acvacultură cultivate în heleșteie sau bazine artificiale; va efectua recunoașterea și inspectarea unităților de reproducere artificială și de selecție a animalelor acvatice și va ține evidența lor, în conformitate cu prevederile Legii zootehniei nr. 213/2022; va colecta și analiza date pentru a permite identificarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra siguranței produselor pescărești proaspete, refrigerate și procesate.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură va elabora proceduri interne pentru asigurarea procesului de subvenționare a sectorului de acvacultură.

Autoritățile publice locale vor asigura implementarea politicii de stat în domeniul protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice din raza sa teritorială; vor organiza elaborarea și realizarea programelor locale, vor stimula în măsura capacităților și resurselor disponibile efectuarea lucrărilor de reconstrucție a obiectivelor acvatice piscicole, proprietate a unităților administrativ – teritoriale, pentru restabilirea resurselor biologice acvatice; vor contribui la instruirea și sensibilizarea populației în problemele protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice.

**Secretar general al
Ministerului agriculturii și
industrii alimentare**

Sergiu GHERCIU

